

የክረምት ወቅት አጋማሽ የአየር ጠባይ ትንበያ መጽሔት

**ከጁን -ጁላይ 2021 የአየር ጠባይ ግምገማ እና
ከኦገስት-ሰፕቴምበር 2021 የአየር ጠባይ
ትንበያና ምክረ ሃሳብ**

ኦገስት 2021
አዲስ አበባ

እ.ኤ.አ 2021 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ ወራት የሚኖረው አዝማሚያ..... 3

1. እ.ኤ.አ 2021 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ ..... Error! Bookmark not defined.

1.1 መግቢያ 3

1.2 እ.ኤ.አ 2021 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ 4

1.2.1 ካርታ 1 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2021 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚሜ 5

1.2.2 ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2021 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት 6

1.2.3 ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/20 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር 7

1.3 እ. ኤ. አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በእርሻ ሥራ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 8

1.4 እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 10

1.4.1 ካርታ 5ሀ: በጁን ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን 10

1.4.2 ካርታ 5ለ: በጁላይ ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን 10

1.5 እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ 11

1.5.1 ካርታ 6ሀ: በጁን ወር ለወባ መፈጠር አመቺ የሆኑ ቦታዎች በጁላይ ወር ለወባ መፈጠ አመቺ የሆኑ ቦታዎች 11

1.5.2 ካርታ 6ለ: በጁላይ ወር ለወባ መፈጠ አመቺ የሆኑ ቦታዎች 11

2.1 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 12

2.2 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 13

2.3 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በወሀው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 14

2.4 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ 15

እ.ኤ.አ 2021 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማና በቀሪዎቹ ወራት የሚኖረው አዝማሚያ

1. መግቢያ

የዘንድሮው የክረምት ወቅት እንደተጠበቀው መደበኛውን ፈር በተከተለ ሁኔታ በምዕራባዊው የሀገሪቱ አካባቢ ላይ የጀመረ ሲሆን፤ ቀደም ብሎም ለወቅቱ የተሰጠው ትንበያ በአብዛኛው የሀገሪቱ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ በመስፋፋትና በመጠናከር የተሻለ ገጽታ ሊኖረው እንደሚችል ከመገለጹም በላይ በተለያዩ ቦታዎች ላይ ከባድ ዝናብ ሊያጋጥም እንደሚችል መጠቆሙ ይታወሳል። ከላይ ለተጠቀሰው ትንበያ በዋናነት ታሳቢ የተደረጉት የባህር ወለል ሙቀት (Sea surface temperature) የጥንካሬ መጠንና ሥርጭት ከመደበኛው ጋር ሲነጻጸር ከሚያሳየው ልዩነት (anomaly) እንዲሁም ከዚህ ጋር ተያይዞ የሚከሰቱትን የከባቢ አየር ክስተቶች (Atmospheric conditions) ግምት ውስጥ በማሰገባት ነበር።

በመሆኑም ባለፉት ሁለት ወራት የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ የወሃ አካል ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ (ENSO-Neutral) የተስተዋለበት ሲሆን፤ የህንድ ውቅያኖስ ሰሜናዊው ክፍለ-የወሃ አካል በ (Near-neutral IOD) ክስተት ስር መሆኑ እንዲሁም ከደቡብ ንፍቀ ክብብ የምድር ወገብን አቋርጦ ወደ ሀገራችን የሚገባው እርጥበት አዘል አየር መጠናከር አዎንታዊ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው ግንዛቤ ተወስዷል።

ከዚህ ጋር በተያያዘ ባለፉት የጁንና የጁላይ የክረምት ወራት በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ መደበኛና ከመደበኛ በላይ ዝናብ የተስተዋለ ሲሆን፤ በአንዳንድ ቦታዎችም ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ በ24 ሰዓት ውስጥ እንደተመዘገበ መረጃዎች ያሳያሉ። በተጨማሪም በጁላይ ወር ውስጥ አልፎ አልፎ ባሉት ቀናት ጉም የአየር ሁኔታ ተስተዋለ። በተመሳሳይ በቀሪዎቹ ሁለት ወራትም (ኦገስትና ሴፕቴምበር) በተለያዩ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ ዝናቡ ቀጣይነት እንደሚኖረው የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ።

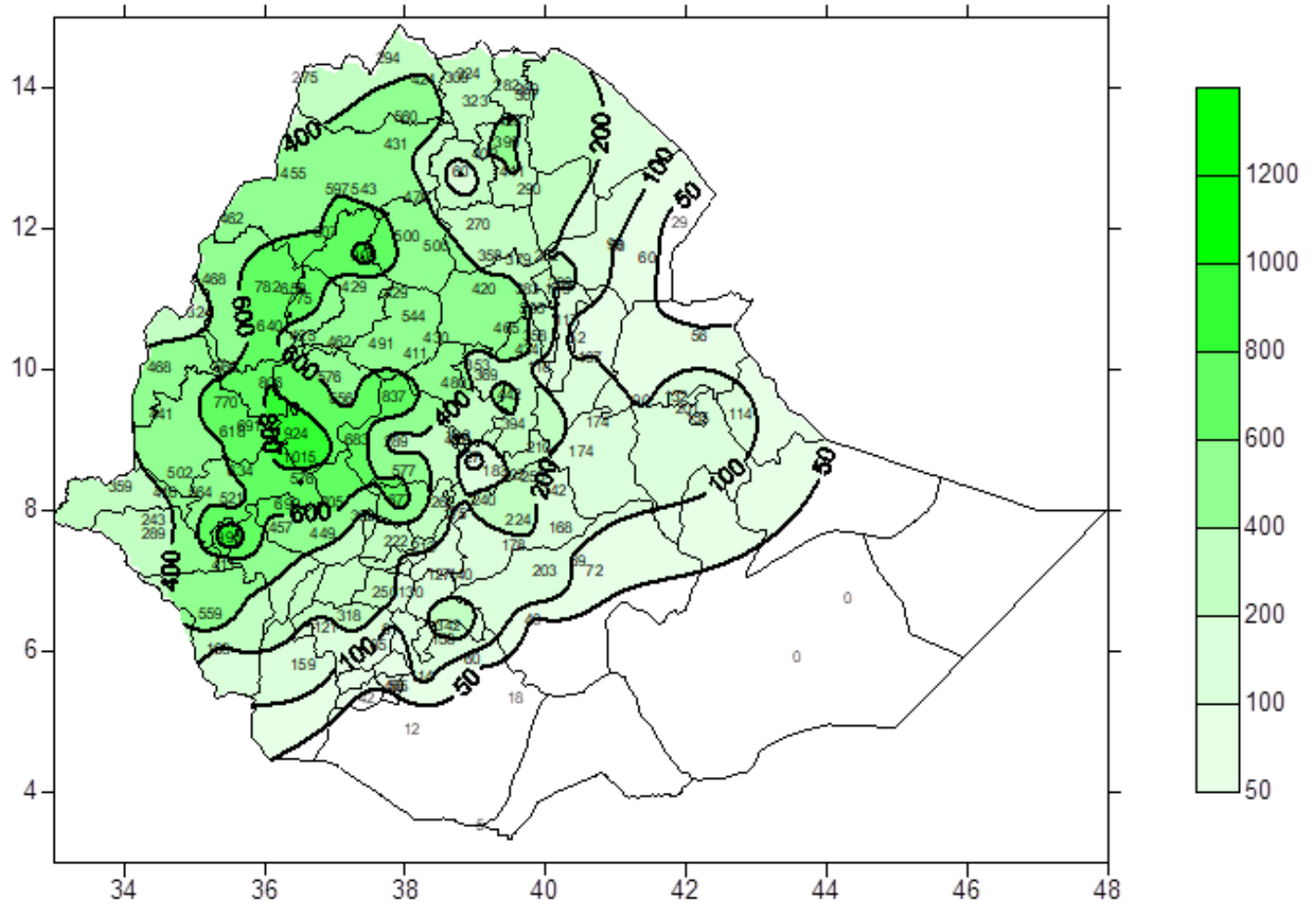
1.2 እ.ኤ.አ 2021 የክረምት አጋማሽ (ከጁን እስከ ጁላይ) የነበረው የአየር ጠባይ ግምገማ

በጁንና በጁላይ ወራት የነበረው የዝናብ መጠን ከቦታ ሽፋን አንፃር ሲገመገም በጥቂት የትግራይ ምዕራባዊ ክፍል፣ በምዕራብ አማራ፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በጋምቤላ፣ በምዕራብ ኦሮሚያ እንዲሁም በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች ክልል ምዕራባዊ ክፍል ላይ ከ400-1100 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፣ በትግራይ እና አማራ ምስራቃዊ ክፍል፣ በአፋር፣ በመካከለኛውና ደቡብ ኦሮሚያ፣ በምስራቅ ኢትዮጵያ፣ በደቡብ ደጋማ ስፍራዎች፣ በአብዛኛዎቹ የደቡብ ብሄር ብሄረሰቦችና ህዝቦች፣ በሲዳማ እና ሱማሌ ሰሜናዊ ክፍል አካባቢዎች ላይም ከ50-400 ሚ.ሜ የሚደርስ ዝናብ ተመዝግቧል (ካርታ 1) ።

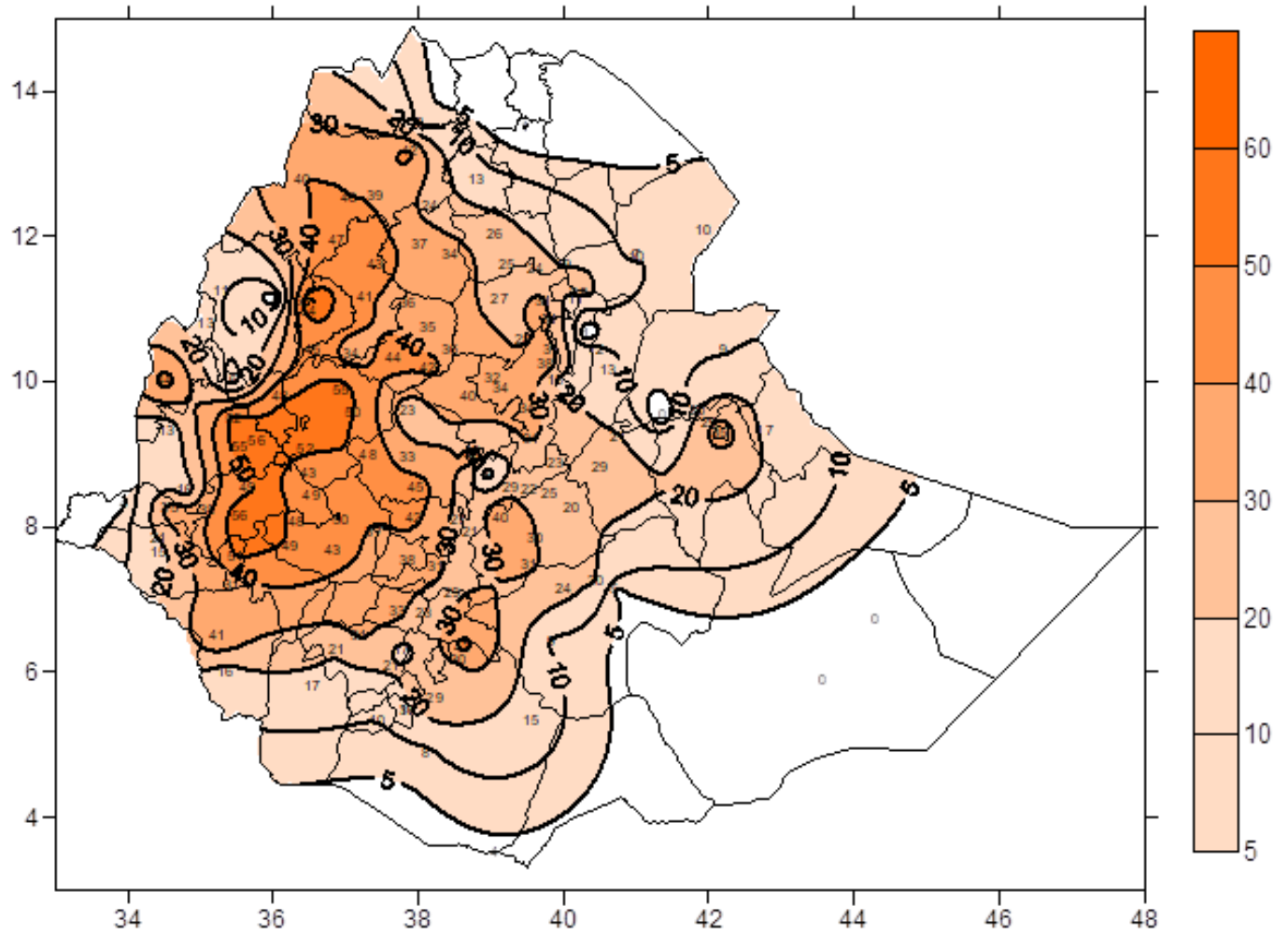
በዝናብ ቀናት ስርጭት ረገድም ባለፉት ሁለት ወራት ምዕራብና መካከለኛው ትግራይ፣ በሁሉም የአማራ ክልል ዞኖች፣ በቤንሻንጉል-ጉሙዝ፣ በወለጋና ሸዋ ዞኖች፣ በምዕራብና ምስራቅ ሐረርጌ፣ በአርሲና ምዕራብ አርሲ፣ በጋምቤላ ክልል ዞኖች፣ በሲዳማ ክልል ዞኖች፣ ከደቡብ አሞ በስተቀር በተቀሩት የደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችና ህዝቦች ክልል ዞኖች እንዲሁም በአዲስ አበባ ከ20-56 ቀናት ዝናብ ያገኙ ሲሆን፣ ምሥራቅ ትግራይ፣ አፋር፣ ሲቲ፣ ፋፈን፣ ድሬዳዋ፣ ሐረሪ፣ ባሌ፣ ጉጂና ቦረና እንዲሁም ደቡብ አሞ ከ5-20 ቀናት ያህል የክረምት ዝናብን አግኝተዋል (ካርታ 2) ።

ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2021 የዘነበው ዝናብ ከመደበኛው ጋር ሲነፃፀር በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ አካባቢዎች ላይ መደበኛ ዝናብ የተመዘገበ ሲሆን፣ በአፋር ሰሜናዊ ክፍል እና አጎራባች በሆኑት በሰሜንና ደቡብ ወሎ፣ በምስራቅና ደቡብ ትግራይ፣ በመተክል፣ በቤንች ማጂ እና አገዉ አዊ ዞኖች ላይ ከመደበኛ በላይ ዝናብ ተመዝግቧል (ካርታ 3) ።

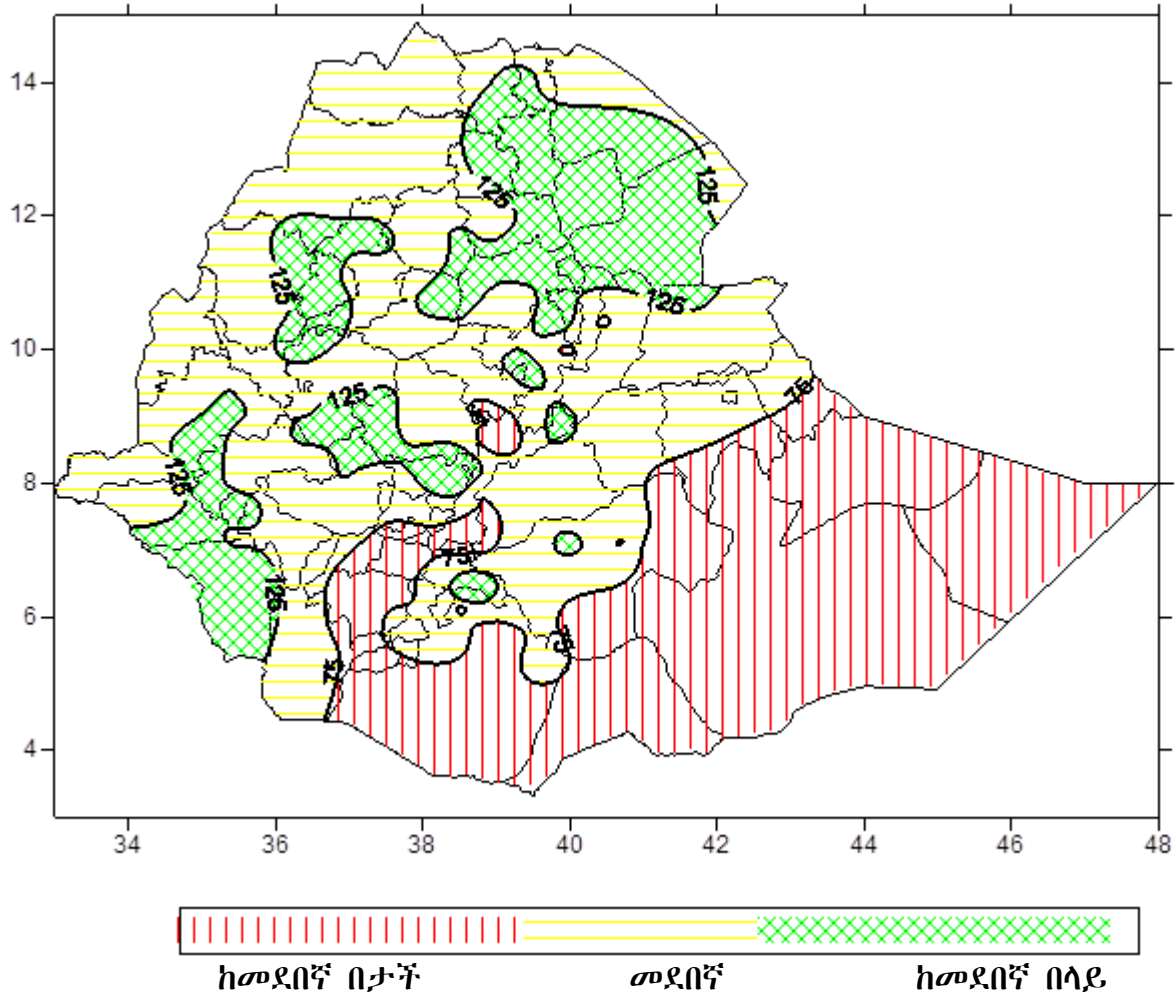
ካርታ-1 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2021 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን በሚ.ሜ

ካርታ 2 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/2021 ድረስ ዝናብ የዘነበባቸው ቀናት ብዛት

ካርታ 3 እ.ኤ.አ ከጁን 1 እስከ ጁላይ 31/20 ድረስ የነበረው የዝናብ መጠን
 ከመደበኛው ጋር በመቶኛ ሲነፃፀር

1.3 እ. ኤ. አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በእርሻ ሥራ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

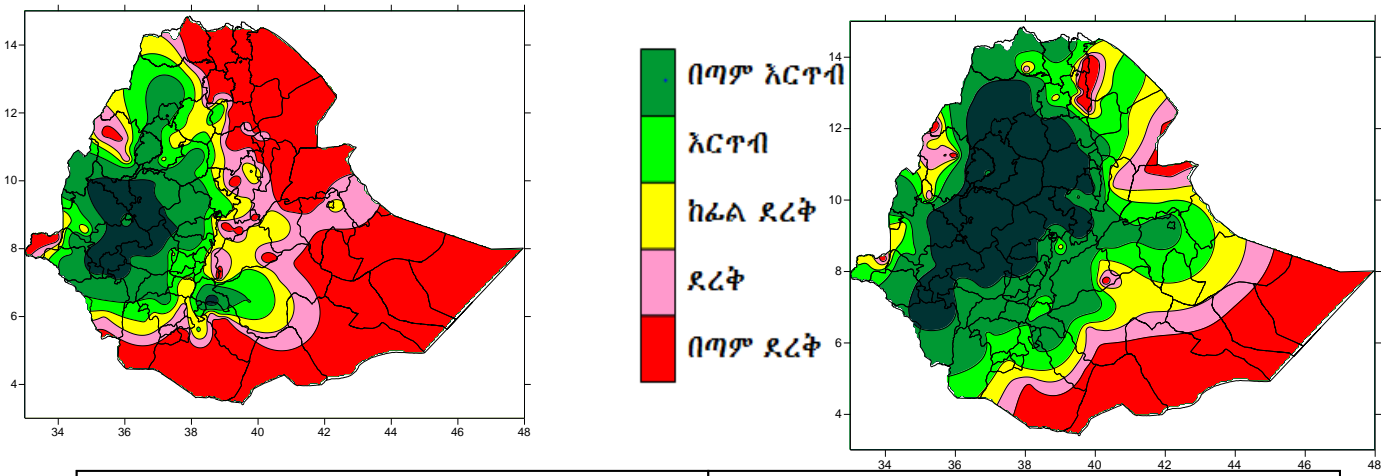
ባለፉት ሁለት የክርምት ወራት የእርጥብ ሁኔታ በአብዛሃኛው ክረምት ተጠቃሚ የሀገሪቱ ክፍሎች ለመኸር የግብርና ስራ እንቅስቃሴ ጥሩ አስተዋፅኦ ነበረው። ባላለፍነው የጁን ወር ለክረምት ዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታን የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች ከዕለት ወደ ዕለት ተጠናክረው ተስተዋለዋል፤ በተለይም በምዕራብ አጋማሽና በመካከለኛው ሀገሪቱ ክፍሎች ላይ ይበልጥ የተጠናከሩ ከመሆኑም ባሻገር አልፎ አልፎ ባሉት ቀናት በጥቂት ቦታዎች ላይ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ እንደተመዘገበ የተሰበሰቡ መረጃዎች ያመለክታሉ፤ በመሆኑም በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ከቦታ ቦታ በመጠን ይለያይ እንጂ በስርጭት ረገድ ብዙ ቦታዎችን ያደረሰ የእርጥበት ሁኔታ ነበራቸው። ይህም የተገኘው ዝናብ የአፈርን እርጥበት ከማሻሻልም አልፎ ከጁን ጀምሮ የዘር ጊዜና የማሳ ዝግጅት በሚካሄድባቸው አካባቢዎች በወቅቱ ለመዝራት አመቺ ሁኔታ የነበረ ሲሆን፤ ዘግይተው ተዘርተው በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የበልግ ሰብሎች የውኃ ፍላጎታቸውን ከሚሟላት አንጻር የጎላ ሚና ከመኖሩም በላይ ከኤፕሪል ጀምሮ ቀደም ብለው ለተዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ የጎላ አስተዋፅዖ ነበረው። ከዚህ በተጨማሪ በአርብቶ አደርና በከፊል የአርብቶ አደር አካባቢዎች የነበረው አነስተኛ የእርጥበት ሁኔታ ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት አዎንታዊ አስተዋፅዖ ነበረው። በሌላ በኩል በአንዳንድ አካባቢዎች ላይ የነበረው ከባድ ዝናብ በተለይም በምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች እንዲሁም ባላለፍናቸው ቀናት በተከታታይ ዝናብ በማግኘት ላይ በነበሩ ቦታዎች ላይ የአፈር ውስጥ እርጥበት መብዛት እና በአንዳንድ ቦታዎች ላይ ለወንዝ መሙላትና ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች ላይ የጎርፍ መከሰት የነበረ ቢሆንም፤ በግብርናው አንቅስቃሴ ላይ ያደረሰው አሉታዊ ተፅዕኖ አልነበረም (ካርታ 4ሀ) ።

ባላለፍነው የጁላይ ወር ለክረምት ዝናብ መኖር አመቺ ሁኔታ የሚፈጥሩ የአየር ሁኔታ ክስተቶች የነበሩ በመሆኑ፤ በአብዛኛው የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ከቦታ ቦታ በመጠን ይለያይ እንጂ በስርጭት ረገድ ብዙ ቦታዎችን ያደረሰ የእርጥበት ሁኔታ ነበራቸው። ይህም የተገኘው ዝናብ የአፈርን እርጥበት ከማሻሻልም አልፎ ከጁላይ ጀምሮ ለሚዘሩ የተለያዩ የመካከለኛ ጊዜ ሰብሎችን ለመዝራትና በታቀደው መሰረት የግብርና እንቅስቃሴን ለማከናወን አመቺ ሁኔታ የነበረው ሲሆን፤ አስቀድሞው ተዘርተው በተለያዩ የእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ የመኸር ሰብሎች የውኃ ፍላጎታቸውን ከሚሟላት አንጻር የጎላ ሚና ከመኖሩም በላይ ከኤፕሪል ጀምሮ ቀደም ብለው ለተዘሩ እንደ በቆሎና ማሽላ ለመሳሰሉ የረጅም ጊዜ የመኸር ሰብሎች እንዲሁም ለተለያዩ ቋሚ ተክሎች

በተሟላ ሁኔታ እንዲያድጉ የጎላ አስተዋፅዖ ነበረው። ከዚህ በተጨማሪ በአርብቶ አደርና በከፊል የአርብቶ አደር አካባቢዎች የነበረው የእርጥበት ሁኔታ ለግጦሽ ሳርና ለመጠጥ ውኃ አቅርቦት አዎንታዊ አስተዋፅዖ ከማበርከቱም በላይ ሰው ሰራሽም ሆነ የተፈጥሮ ምንጮችን ከማጎልበት አንፃር አዎንታዊ ሚና ነበረው። በሌላ በኩል በአንዳንድ አካባቢዎች ላይ የነበረው ከባድ ዝናብ ለጎርፍ መከሰትና በመደበኛ ባህሪያቸው በእርጥበት መብዛት በሚታወቁ ሰፍራዎች ላይ ተከታታይነት የነበረው እርጥበታማ ሁኔታ በሰብል ማሳዎች ላይ የውሃ መንሳፈፍ ያስከተለ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ እየተከናወነ በሚገኘው የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ጎን ነበረው። በተጨማሪም የነበረው ከፍተኛ እርጥበት ለአረም መስፋፋትም ሆነ እንደፈንገስ ላሉ የሰብል በሽታዎች መከሰት ምቹ ሁኔታ ነበረው (ካርታ 4ለ) ።

በአጠቃላይ እ.ኤ.አ 2021 ባለፉት ሁለት ወራት በእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ የነበረው የአየር ሁኔታ ለአብዛኛው ለመሽር አብቃይና ተጠቃሚ አካባቢዎች አዎንታዊ ሚና ነበረው። ይህም የተገኘው እርጥበት ለዘር ጊዜ የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ፣ በቡቃያ እና በእድገት ደረጃ ላይ ለሚገኙ ቋሚ ሰብሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት፣ እንዲሁም በአርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደሮች አካባቢዎች ለመጠጥ ውሃና ለግጦሽ ሳር አቅርቦት የጎላ ጠቀሜታ ነበረው። ሆኖም በተወሰኑ በአንዳንድ የአገሪቱ አካባቢዎች ላይ የነበረው ከባድ ዝናብ ለጎርፍ መከሰትና በመደበኛ ባህሪያቸው በእርጥበት መብዛት በሚታወቁ ሰፍራዎች ላይ ተከታታይነት የነበረው እርጥበታማ ሁኔታ በሰብል ማሳዎች ላይ የውሃ መንሳፈፍ ያስከተለ ሲሆን፤ ይህም ሁኔታ እየተከናወነ በሚገኘው የእርሻ ስራ እንቅስቃሴ ላይ አሉታዊ ጎን ነበረው። በተጨማሪም የነበረው ከፍተኛ እርጥበት ለአረም መስፋፋት ምቹ ሁኔታ ነበረው።

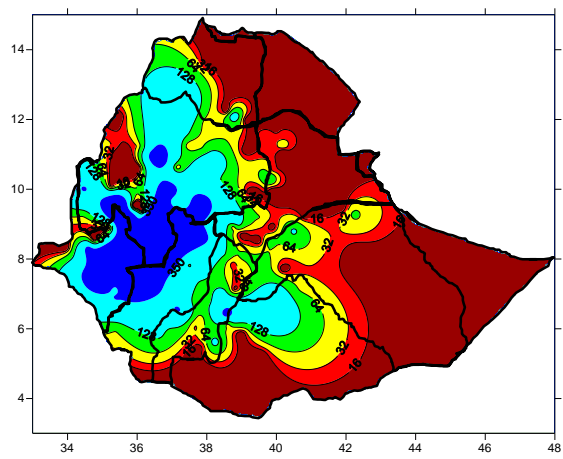

ካርታ 4ሀ እ.ኤ.አ ጁን 2021 የእርጥበት ደረጃ ጠቋሚ

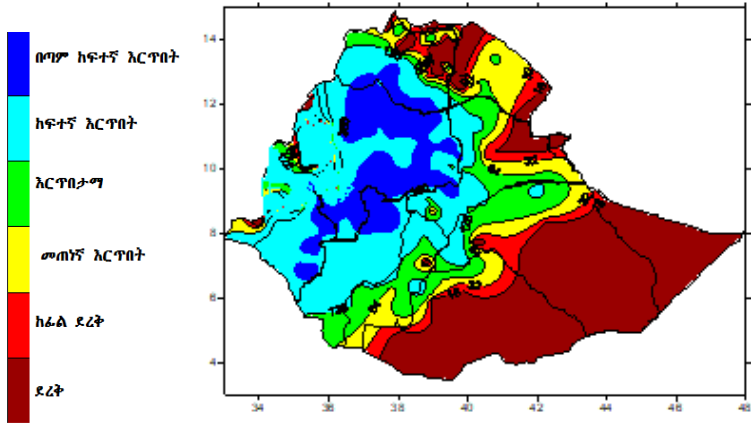
ካርታ 4ለ እ.ኤ.አ ጁን 2021 የእርጥበት ደረጃ ጠቋሚ

1.4 እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

ባለፉት ሁለት የክረምት ወራት በውሃው ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ የተስተዋለው በሰኔ ወር በአብዛኛው አባይ፣ ኦሞጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ የላይኛውና የመካከለኛው ባሮ አካባቢ፣ የመካከለኛውና የታችኛው ተከኔ፣ የላይኛው አዋሽ፣ በጥቂት የላይኛው ዋቢሸበሌ እንዲሁም የላይኛውና መካከለኛው ገናሌዳዋ ከፍተኛ ቦታዎች የነበረው የተሻለ የእርጥበት መጠን ለግድቦችና ለወንዞች ፍሰት መጨመር የጎላ አሰተዋፅዖ ነበረው። በጁላይ ወር ከጁን ወር በተሻለ ሁኔታ በአብዛኛው ተከኔ፣ አባይ፣ ባሮ አካባቢ፣ ኦሞጊቤ፣ አዋሽ፣ ስምጥ ሸለቆ፣ የላይኛውና መካከለኛው ዋቢሸበሌ እና ገናሌዳዋ ተፋሰሶች ላይ የተሻለ እርጥበት መጠን ተስተውሏል። በዚህ መሰረት በጁላይ ወር የነበረው ዝናብ በአብዛኛው ተከኔ፣ አባይ፣ ባሮ አካባቢ፣ የላይኛውና መካከለኛው ኦሞጊቤ፣ ስምጥ ሸለቆ እና አዋሽ ተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት ሁኔታ ለግድቦችና ለወንዞች ፍሰት መሻሻል ከጁን ወር ጋር ሲነፃፀር በመጠንና በሥርጭት ረገድ አዎንታዊ አስተዋጽኦው የጎላ ነበር። በተጨማሪም በጥቂት የታችኛው በባሮአካባቢ፣ በስምጥ ሸለቆ፣ በአዋሽ፣ በላይኛውና በመካከለኛው አፋርደናክል፣ በዋቢሸበሌ እና በገናሌዳዋ ተፋሰሶች ላይ ከእርጥበታማ እስከ መጠነኛ እርጥበት መጠን አግኝተዋል። በሌላ በኩል በአብዛኛው ኦጋዴን፣ በታችኛው አፋርደናክል፣ በገናሌዳዋ እንዲሁም በዋቢሸበሌ ተፋሰሶች ላይ ደረቅና ከፊል ደረቅ ሁኔታ ነበራቸው (ካርታ 5ሀ እና 5ለ)።

ካርታ 5ሀ: በጁን ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን

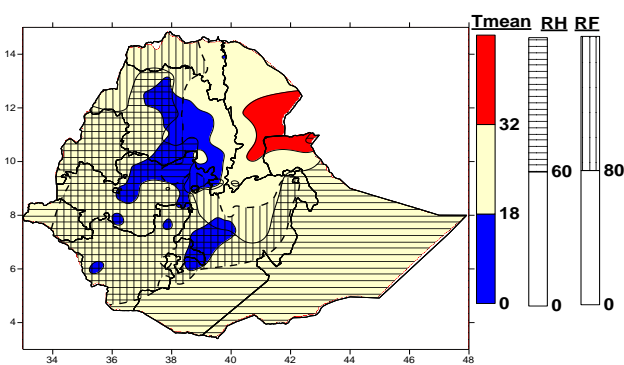

ካርታ 5ለ: በጁላይ ወር በተፋሰሶች ላይ የነበረው የእርጥበት መጠን

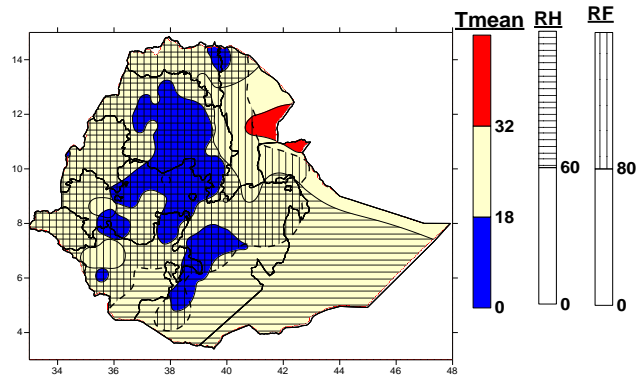
1.5 እ.ኤ.አ ከጁን እስከ ጁላይ 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ያሳደረው ተፅዕኖ

እ.ኤ.አ ባሳለፍነው 2021 ጁን ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የዝናብ፣ የሙቀትና ምዝን የአየር ርጥበት የአየር ጠባይ የነበረባቸው ቦታዎች በአብዛኛው ምዕራብ አማራ፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብና በመካከለኛው ኦሮሚያ፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች እና በጋምቤላ እንደነበር መረጃዎች ያሳያሉ። የተቀሩት የሀገሪቱ ክፍሎች ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ጠባይ አንዳልነበራቸው ያሳያል (ካርታ 6 ሀ)።

እ.ኤ.አ ባሳለፍነው 2021 ጁላይ ወር ለወባ መፈጠር ምቹ የዝናብ፣ ሙቀትና ምዝን የአየር ርጥበት የአየር ጠባይ በትግራይ፣ በአብዛኛው አማራ፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ፣ በምዕራብ፣ በምስራቅና በመካከለኛው ኦሮሚያ፣ በደቡብ ብሄር ብሄረሰቦች እንዲሁም በጋምቤላ አካባቢዎች ላይ ተስፋፍቶ ተስተውሏል (ካርታ 6ለ)።

ካርታ 6ሀ: በጁን ወር ለወባ መፈጠር አመቺ የሆኑ ቦታዎች

ካርታ 6ለ: በጁላይ ወር ለወባ መፈጠር አመቺ የሆኑ ቦታዎች

መግለጫ:- በቢጫ ባክግራውንድ ቀይ መስመር ካሬ ያለባቸው ቦታዎች ለወባ መፈጠር አመቺ የአየር ሁኔታ ያለባቸው ቦታዎች ናቸው

2.1 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 ሊኖር የሚችለው

የአየር ጠባይ አዝማሚያ

በመደበኛ ሁኔታ የኦገስት ወር የክረምት ዝናብ በመጠንም ሆነ በሥርጭት በክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ከፍተኛ ደረጃ የሚደርስበት ጊዜ ነው። በተጨማሪ በኦገስት ወር በአንዳንድ ቦታዎች ላይ በፀሐይ ሀይል ተጠናክረው ከሚፈጠሩ ጠንካራ የደመና ክምችቶች በረዶና ነጎድጓድ የቀላቀለ ከባድ መጠን ያለው ዝናብ አልፎ አልፎ ይከሰታል። በአንጻሩ በሴፕቴምበር የመጀመሪያ ሳምንት ጀምሮ ዝናብ ሰጭ የሚቲዎሮሎጂ ክስተቶች የፀሀይን አቅጣጫን ተከትለው ወደ ደቡብ ማፈግፈግ ስለሚጀምሩ ዝናቡ ቀስ በቀስ ከሰሜን ምሥራቅ ኢትዮጵያ አካባቢዎች ላይ በመጠንም ሆነ በሥርጭት መቀነስ የሚጀምር ሲሆን፤ በሌላ በኩል ደግሞ ወደ ደቡብ የሀገሪቱ አካባቢዎች በማፈግፈግ የበጋው ዝናብ መጣል የሚጀምርበት ጊዜ።

በሚቀጥሉት ሁለት የክረምት ወራት (ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር) በአሁኑ ጊዜ የትሮፒካል ፓስፊክ ውቅያኖስ ምስራቃዊውና የመካከለኛው ክፍል የባህር ወለል የሙቀት መጠን (ENSO-neutral) ላይ የሚገኝ ሲሆን፤ በቀሪዎቹ የክረምት ወራትም ከመደበኛው ጋር በተቀራረበ ሁኔታ ቀጣይነት እንደሚኖረውና በሂደትም በወቅቱ መጨረሻ ከመደበኛው ጋር የተቀራረበ የፓስፊክ የባህር ወለል ሙቀት (ENSO-neutral) የመሆን እድሉ 51% እንደሚሆንና በበጋ ወቅትም ከመደበኛው በታች የፓስፊክ የባህር ወለል ሙቀት (La Niña) የመሆን እድሉ 66% ሊሆን እንደሚችል መረጃዎች ያመላክታሉ። ከዚህም ሌላ የሰሜናዊ ህንድ ውቅያኖስ የባህር ወለል ሙቀት በ(negative-IO) ስር እንደሚገኝና በቀጣይነት (negative -IOD) ሆኖ የመቀጠል እድል ሊኖር እንደሚችል ከተለያዩ አለም አቀፍ የትንበያ ማዕከላት የተገኙ የዳይናሚካልና የስታትስቲካል መረጃዎች ይጠቁማሉ። ይህም ሁኔታ በክረምት ዝናብ ላይ አወንታዊ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው ይታመናል።

በዚህ መሰረት በሚቀጥሉት ሁለት የክረምት ወራት (ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር) የሰሜን ምእራብና የምእራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች በአብዛኛው ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ የዝናብ መጠን እንደሚኖራቸው የሚጠበቅ ሲሆን፤ አብዛኛው የደቡብ ምእራብ፣ የመካከለኛው፣ የምስራቅና የደቡብ ደጋማ እንደሁም የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች መደበኛና ከመደበኛው በላይ የሆነ ዝናብ የማግኘት እድል ከፍተኛ ሊሆን እንደሚችል ይጠበቃል። በተጨማሪም አልፎ አልፎ ከሚፈጠሩ ነጎድጓድ አዘልና በረዶ የቀላቀለ ከባድ ዝናብ ሊኖር እንደሚችል የሚጠበቅ ሲሆን፤ ከዚህ ጋር ተያይዞ በወንዞች ዳርቻና በረባዳማ ቦታዎች ላይ ጎርፍ የመከሰት እድል ሊኖር ይችላል።

ስለሆነም ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑት ዝቅተኛ ስፍራዎችና በወንዞች ተፋሰስ አካባቢ የሚኖሩ የህብረተሰቡ ክፍሎችና የሚመለከታቸው አካላት ከወዲሁ አስፈላጊውን ጥንቃቄ እንዲያደርጉ እናሳስባለን።

የዘንድሮ የክረምት ዝናብ አወጣጥን በተመለከተ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ መደበኛውን ፈር በተከተለ ሁኔታ የማቆም አዝማሚያ ሊኖረው እንደሚችል ይጠበቃል።

በሌላ በኩል በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚጠበቀው (negative -IOD እና La Niña) የወቅቱ ዝናብ ተጠቃሚ በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የዝናብ ማነስ እድል ሊያስከትል እንደሚችል ከወዲሁ ቅድመ-ጥቆማ መስጠት ይቻላል።

2.2 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ጠባይ አዝማሚያ በእርሻ ሥራ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመጨረሻዎቹ ሁለት የክረምት ወራት (ኦገስት እና ሴፕቴምበር) በተሰጠው የአየር ጠባይ ትንበያ መሰረት በመጠንም ሆነ በስርጭት በቂ የእርጥበት መጠን ከላይ በተጠቀሱት በተለይም በሰሜን ምዕራብና በምዕራብ የሀገሪቱ አካባቢዎች በአብዛኛው ከመደበኛ ጋር የተቀራረበ የዝናብ መጠን እንደሚኖራቸው የሚጠበቅ ሲሆን፣ አብዛኛው የደቡብ ምስራብ፣ የመካከለኛው፣ የምስራቅና የደቡብ ደጋማ እንዲሁም የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ አካባቢዎች መደበኛና ከመደበኛው በላይ የሆነ ዝናብ የማግኘት ዕድል እንደሚኖራቸው ይጠበቃል። በመሆኑም የመኸር አብቃይና ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ለእርሻ ስራ እንቅስቃሴ አመቺ እንደሚሆን ይጠበቃል። ይህም ሁኔታ በመኸር ወቅት ለሚመረቱ ለመካከለኛና ለረጅም ጊዜ ሰብሎች እድገት፣ ለቋሚ ሰብሎች የውሃ ፍላጎት መሟላት፣ ዘግይተው ለተዘሩ የመኸር ሰብሎች እንዲሁም ለአርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደሮች አካባቢ ለሚገኙ ለመጠጥ ውሃና ለግጠሽ ሳር አቅርቦት አዎንታዊ አስተዋፅኦ ይኖረዋል። ሆኖም ከመደበኛ በላይ ዝናብ በሚጠበቅባቸው አካባቢዎች በመጨረሻ ኦገስት ካለፈው ጁላይ ወር በተሻለ ሁኔታ በአንዳንድ ቦታዎች ላይ እርጥብቱ ከመጠን በላይ ሊሆን ስለሚችል፣ በዚህም ምክንያት ውሃ ማሳ ላይ እንዳይተኛ ቦይ በማውጣት፣ የማንጣፋፍና የመከላከል ስራ በመስራት እንዲሁም አረምን በወቅቱ በማረም፣ ፀረ-አረምና ፀረ-ተባይ ኬሚካሎችን በወቅቱ ከግብርና ባለሙያ በሚያገኙት ምክረ ሀሳብ በመደገፍ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በመጨረሻም በትንበያው መሰረት ከባድ ዝናብ በሚጠበቅባቸውና በውኃ መብዛት በሚጠቁ ቦታዎች አርሶ አደሩ እና የሚመለከታቸው አካላት በጋራ በመሆን በሰብሎች፣ በእንስሳትና በንብረት ላይ ጉዳት እንዳይደርስ ተገቢውን ጥንቃቄ ማድረግ ይኖርባቸዋል።

በተጨማሪም የሚጠበቀው ቀጣይነት ያለው የእርጥበት ሁኔታ በክረምት ወቅት መጨረሻ በአፈር ውስጥ በተከማቸው እርጥበት በመታገዝ በደጋማው አካባቢዎች ላይ ለሚዘፈሩ የጥራጥሬ ሰብሎች አመቺ ሁኔታን ይፈጥራል። አልፎ አልፎ በደቡብ የሀገሪቱ ክፍሎች የተወሰኑ አካባቢዎች ላይ የሚገኘው እርጥበት በአካባቢው ለሚኖሩት አርብቶ አደሮችና ከፊል አርብቶ አደሮች ለግጦሽ ሣርና ለመጠጥ ውሀ አቅርቦት ጥሩ አስተዋጽኦ እንደሚኖረው ይጠበቃል። በአጠቃላይ በተቀሩት የክረምት ሁለት ወራት (ኦገስት እና ሴፕቴምበር) እርጥበቱ በመጠንም ሆነ በስርጭት አብዛኛው የክረምት አብቃይና ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ ከእርጥብ እስከ በጣም እርጥብ ሆኖ እንደሚቆይ የሚጠበቅ ሲሆን ለግብርናው እንቅስቃሴ አወንታዊ ሚና እንደሚኖረው ይጠበቃል። በሌላ በኩል የዘንድሮው የክረምት ዝናብ አወጣጥ በአብዛኛዎቹ የሀገሪቱ የክረምት ዝናብ ተጠቃሚ አካባቢዎች ላይ መደበኛውን ፈር በተከተለ ሁኔታ የማቆም አዝማሚያ ሊኖረው እንደሚችል ይጠበቃል፤ በመሆኑም በምስራቅ የአገሪቱ አካባቢዎች በተለይም የእርጥበት እጥርት በሚያጋጥማቸው አካባቢዎች የሚመለከታቸው አካላት በጋራ በመሆን የተገኘውን እርጥበት በአግባቡ በመጠቀምና የውሃ እቀባ፣ ኩሬ ማጎልበት፣ የዝናብ ውሃ መሰብሰብ ወዘተ. በተጠናከረ ሁኔታ በመስራት የእርጥበት እጥርት እንዳይጋጥማቸው ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። እንዲሁም በመጨረሻ የበጋ ወቅት በደቡብ እና ደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ቆላማ አካባቢዎች ላይ የዝናብ ማነስ ዕድል ሊያስከትል እንደሚችል የትንበያ መረጃዎች ይጠቁማሉ። ስለሆነም በእነዚህ አካባቢዎች የሚመለከታቸው አካላት አልፎ አልፎ የሚገኘውን እርጥበት በአግባቡ መጠቀም እንደሚኖርባቸው እንመክራለን ።

2.3 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የሚኖረው የአየር ሁኔታ አዝማሚያ በዉሀዉ ዘርፍ እንቅስቃሴ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በሚቀጥሉት የክረምት ሁለት (ኦገስት እስከ ሴፕቴምበር) ወራት የተሸላ የእርጥበት ሁኔታ በሰሜን ምእራብና በምእራብ የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ እርጥበታማ እስከ ከፍተኛ እርጥበታማ ሁኔታ እንደሚሰተዋል የሚጠበቅ ሲሆን፤ በአብዛኛው የደቡብ ምእራብ፣ የመካከለኛው፣ የምስራቅና የደቡብ ካፍተኛ ቦታዎች እንዲሁም የሰሜን ምስራቅ የሀገሪቱ ተፋሰሶዎች ላይ ከበጣም ከፍተኛ እስከ ከፍተኛ እርጥበት መጠን ሊያገኙ እንደሚችሉ የትንበያ መረጃዎች ያመለክታሉ። ይህንን ተከትሎ በአብዛኛው አባይ፣ ኦሞጊቤ፣ ባሮአኮ፣ ተከዜ፣ አዋሽ፣ ስምጥሽለቆ፣ የላይኛውና የመካከለኛው ዋቢሸበሌ እንዲሁም ገናሌዳዋ ተፋሰሶች ላይ የተሸላ የእርጥበት መጠን እንደሚኖራቸው ይጠበቃል።

ከዚህም ጋር ተያይዞ በአንዳንድ ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች ላይ የሚዘንበውን ከፍተኛ ዝናብ ተከትሎ የወንዞች ከመጠን በላይ መሙላት፣ ቅፅበታዊ ጎርፍ እንዲሁም የመሬት መንሸራተት ሊከሰት ስለሚችል የሚመለከታቸው የህብረተሰቡ ክፍሎች ከወዲሁ አስፈላጊውን ክትትልና ጥንቃቄ ማድረግ የኖርባቸዋል። በተጨማሪም የታችኛው አዋጅ፣ አሞጊቤ እና ስምጥሽለቆ ተፋሰሶች ላይ መጠነኛ የእርጥበት መጠን እንደሚኖራቸው የሚጠበቅ ሲሆን፣ በሌላ በኩል በአብዛኛው ኦጋዴን፣ የታችኛው ዋቢሸበሌ እና ገናሌዳዋ ተፋሰሶች ላይ ደረቅና ከፊል ደረቅ ሆነው እንደሚቆዩ ይጠበቃል።

በሌላ በኩል በመጨረሻ የበጋ ወቅት የሚጠበቀው (negative -IOD እና La Niña) የወቅቱ የእርጥበት ተጠቃሚ በሆኑት የደቡብና የደቡብ ምስራቅ የሀገሪቱ ተፋሰሶች ላይ የእርጥበት ማነስ እድል ሊያስከትል እንደሚችል ከወዲሁ ቅድመ-ጥቆማ መስጠት ይቻላል።

2.4 እ.ኤ.አ ከኦገስት እስከ ሴፕቴምበር 2021 የነበረው የአየር ጠባይ በጤናው ዘርፍ ላይ ሊያሳድር የሚችለው ተፅዕኖ

በመጨረሻ ኦገስትና ሴፕቴምበር ለወባ መፈጠር ምቹ የአየር ሁኔታ በምዕራብ ትግራይ፣ በምዕራብና ምስራቅ አማራ፣ በምዕራብና ደቡብ አፋር፣ በምዕራብና ምስራቅ ኦሮሚያ፣ በደቡብ ሶማሌ፣ በአንዳንድ የሀረርጌ ዝቅተኛ ቦታዎች፣ በደቡብ ብሔር ብሔረሰቦችና ህዝቦች ካልል ምዕራባዊው ክፍል፣ በቤንሻንጉል ጉሙዝ እና በጋምቤላ አካባቢዎች ላይ ይጠበቃል። በመሆኑም ሁሉም የሚመለከታቸው አካላት የተሰጠውን ትንቢያ መሰረት በማድረግ ከፍተኛ የሆነ ክትትልና ጥንቃቄ እንዲደረግ እንመክራለን። በተጨማሪም በወንዞች ዙሪያ እንዲሁም ለጎርፍ ተጋላጭ በሆኑ አካባቢዎች የሚኖሩ ማህበረሰቦች በወሃ ወለድ በሽታ የመጠቃት ዕድላቸው ከፍተኛ ሊሆን ስለሚችል የሚመለከታቸው አካላት እንዲሁም ማህበረሰቡ ከወዲሁ ጥንቃቄ ማድረግ አለባቸው።